

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. kovo 19 d.

dėl lėtinės spongiforminės elnių encefalopatijos tyrimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 860)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/182/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 999/2001, nustatantį tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Lėtinė spongiforminė encefalopatija yra užkrečiama spongiforminė encefalopatija (USE), kuria serga elniai ir kuri yra paplitusi Šiaurės Amerikoje, bet niekada nebuvo pranešta apie susirgimus šia liga Bendrijoje.

(2) 2004 m. birželio 3 d. Europos maisto saugos tarnyba (EMST) paskelbė nuomonę, kurioje rekomenduojama atlikti tikslinę elnių stebėseną Bendrijoje. Šios stebėsenos tikslas būtų nustatyti galimus USE paplitimo tarp elnių atvejus. Todėl turėtų būti priimtos nuostatos, kad valstybės narės atliktų tyrimus atsižvelgdamos į tą nuomonę.

(3) Reglamente (EB) Nr. 999/2001 nustatytos gyvūnų USE prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės. Elnių USE stebėsenos taisyklės nustatomos tame reglamente, iš dalies pakeistame Reglamentu (EB) Nr. 1923/2006. Todėl dabar galima šiame sprendime reglamentuoti elnių USE tyrimus, kuriuos turi atlikti valstybės narės.

(4) Šie tyrimai turėtų apimti laukinių ir ūkiuose auginamų elnių rūšis. Kadangi laukinių elnių mėginius galima paimti pirmiausia medžioklės sezono metu, kurio trukmė yra ribota, siekiant leisti valstybėms narėms skirti pakankamai laiko numatytam mėginių skaičiui paimti, šį sprendimą reikėtų taikyti priėmus Reglamentą (EB) Nr. 1923/2006, kaip pirmiau minėta.

(5) Valstybės narės turėtų pateikti metines šių elnių tyrimų rezultatų ataskaitas. Apie nustatytus elnių USE atvejus turi būti nedelsiant pranešta Komisijai.

(6) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad elniai, tiriami dėl USE, nepatektų į komercinę maisto grandinę, kol nebus gauti neigiami tyrimų rezultatai.

(7) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šiame sprendime nustatomos taisyklės dėl tyrimų, skirtų nustatyti elninių šeimos gyvūnų, būtent elnių, susirgimų lėtine spongiformine encefalopatija (CWD) atvejus (toliau – tyrimas).

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame sprendime taikomos I priede nustatytos sąvokos.

3 straipsnis

Tyrimo apimtis

1. Valstybės narės atlieka tyrimą elnių susirgimų CWD atvejams nustatyti, laikantis minimalių II priede išvardytų reikalavimų.

2. Valstybės narės baigia tyrimą ne vėliau kaip iki 2007 m. medžioklės sezono pabaigos.

⁽¹⁾ OL L 147, 2001 5 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1923/2006 (OL L 404, 2006 12 30, p. 1).

4 straipsnis

Priemonės, kurių imasi valstybės narės po CWD tyrimo

Valstybės narės po CWD tyrimo vykdo priemones, nustatytas III priede.

5 straipsnis

Ataskaitos, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai

Valstybės narės pateikia Komisijai tokias ataskaitas:

- a) ataskaitą apie teigiamus arba neaiškius elnių susirgimų užkrečiama spongifomine encefalopatija tyrimo rezultatus (nedelsiant);
- b) metinę tyrimų rezultatų ataskaitą, kaip nustatyta IV priede.

6 straipsnis

Komisijos valstybėms narėms pateikiama ataskaitų suvestinė

Komisija pateikia valstybėms narėms 5 straipsnyje nurodytų ataskaitų suvestinę.

7 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2007 m. kovo 19 d.

Komisijos vardu

Markos KYPRIANOU

Komisijos narys

I PRIEDAS

Apibrėžtys

Šiame sprendime taikomos šios apibrėžtys:

- a) tikslinės rūšys – laukiniai ir ūkiuose auginami taurieji elniai (*Cervus elaphus*) ir (arba) baltauodegiai elniai (*Odocoileus virginianus*);
 - b) tikslinės valstybės narės – tos valstybės narės, kuriose yra pakankamo dydžio tikslinių rūšių populiacijos, kad būtų galima sudaryti statistiškai patikimą imties dydį; jos skiriasi pagal tikslines rūšis ir tuo, ar tikslinių rūšių gyvūnai yra laukiniai ar ūkiuose auginami, ir yra išvardytos II priedo 1 ir 2 lentelėse;
 - c) klinikinius ligos požymius turintys ir (arba) sergantys elniai – elniai, kuriems pasireiškia nenormalaus elgesio simptomai ir (arba) judamojo aparato sutrikimai ir (arba) kurių bendra sveikatos būklė yra bloga;
 - d) kelyje sužeisti arba užmušti elniai – elniai, numušti kelių eismo transporto priemonių, kurių būklė prieš mirtį negalėjo būti įvertinta;
 - e) nugaišę ir (arba) paskersti elniai – elniai, rasti nugaišę ūkyje arba laukinėje gamtoje, ir ūkiuose auginti elniai, paskersti dėl sveikatos būklės ir (arba) amžiaus sąlygotų priežasčių;
 - f) sveiki paskersti elniai – sveiki ūkiuose auginami elniai, paskersti skerdykloje arba ūkyje;
 - g) sveiki nušauti elniai – sveiki laukiniai elniai, nušauti medžioklės sezono metu;
 - h) tikslinės grupės – elniai, apibrėžti c–g punktuose.
-

II PRIEDAS

Minimalūs lėtinės elnių spongiforminės encefalopatijos nustatymo tyrimo reikalavimai

1. Tikslinių rūšių mėginių ėmimas tikslinėse valstybėse narėse

- a) Tikslinėse valstybėse narėse lėtinei spongiforminei encefalopatijai (CWD) nustatyti skirti mėginiai imami pagal 1 lentelę iš jų tauriųjų elnių ir baltauodegių elnių populiacijos, o pagal 2 lentelę – iš jų ūkiuose auginamų tauriųjų elnių populiacijos.

Šie mėginiai tikslinėse valstybėse narėse gali būti imami iš visų tikslinių grupių.

- b) Tikslinių valstybių narių kompetentingos institucijos, sprendamos dėl tikslinių rūšių mėginių atrankos, atsižvelgia į šiuos kriterijus:

i) visi elniai turi būti vyresni nei 18 mėnesių amžiaus; gyvūnų amžius nustatomas pagal dantų prasikalimą, akivaizdžius brandumo požymius arba bet kurią kitą patikimą informaciją;

ii) sveikų nušautų elnių atveju mėginiai visų pirma turi būti imami iš vyriškos lyties elnių;

iii) sveikų nušautų elnių atveju mėginiai visų pirma turi būti imami iš vyresnių vyriškos ir moteriškos lyties elnių.

- c) Tikslinių valstybių narių kompetentingos institucijos, sprendamos dėl tikslinių rūšių mėginių atrankos, atsižvelgia į šiuos potencialius rizikos veiksnius:

i) tankiai elnių apgyvendintos teritorijos;

ii) didelis sergamumas skrepi liga;

iii) didelis sergamumas USE;

iv) elniai, kurie ėdė galimai USE užkrėstus pašarus;

v) elniai iš ūkių arba regionų, kur anksčiau buvo nustatyti elnių arba iš jų pagamintų produktų įvežimo iš regionų, užkrėstų CWD, atvejai.

- d) Kompetentingos tikslinių valstybių narių institucijos atranka tikslines rūšis mėginių ėmimui atsitiktinės atrankos būdu.

2. Mėginių ėmimas iš visų elnių rūšių visose valstybėse narėse

Visos valstybės narės ima CWD nustatyti skirtus mėginius iš klinikinius ligos požymius turinčių ir (arba) sergančių ir nugaišusių ir (arba) paskerstų elnių pirmumo tvarka, o taip pat iš keliuose sužalotų arba užmuštų elnių (mėginiai imami iš visų rūšių elnių). Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos skiria šiems elniams didžiausią dėmesį ir užtikrina, kad dėl CWD būtų iširta kaip galima daugiau elnių.

1 lentelė

Laukiniai taurieji elniai (*Cervus elaphus*); ir baltauodegiai elniai (*Odocoileus virginianus*)

	Tikslinių rūšių populiacijos	Mėginio dydis
Čekijos Respublika	25 000	598
Vokietija	150 000	598
Ispanija	220 000–290 000	598
Prancūzija	100 000	598
Italija	44 000	598

	Tikslinių rūšių populiacijos	Mėginio dydis
Latvija	28 000	598
Vengrija	74 000	598
Austrija	150 000	598
Lenkija	600 000	598
Slovakija	38 260	598
Suomija	30 000	598
Jungtinė Karalystė	382 500	598

2 lentelė

Ūkiuose auginami taurieji elniai (*Cervus elaphus elaphus*)

	Tikslinių rūšių populiacijos	Mėginio dydis
Čekijos Respublika	> 9 000	576
Vokietija	11 500	598
Prancūzija	17 000	598
Airija	10 000	581
Austrija	10 000	581
Jungtinė Karalystė	28 000	598

3. Mėginių ėmimas ir laboratoriniai tyrimai

Iš kiekvieno elnio turi būti paimtas ir ištirtas galvos smegenų ketvirtojo skilvelio krašto tarp pailgųjų smegenų ir smegenėlių (*obex*) mėginys, kai imami nurodyti šio priedo 1 ir 2 punktuose mėginiai. Jeigu reikalingi biologiniai tyrimai, kiekvieno mėginio bent dalis turi būti saugoma šviežia arba užšaldyta, kol bus gauti neigiami rezultatai.

Kompetentingos valstybių narių institucijos turi vadovautis Reglamento (EB) Nr. 999/2001 X priedo C skyriaus 3 punkto nuostatomis dėl metodų ir protokolų.

Greitojo tyrimo metodai, nurodyti Reglamento (EB) Nr. 999/2001 X priedo C skyriaus 4 punkte ir naudojami užkrečiamai spongiforminei encefalopatijai nustatyti galvijų ar smulkių atrajotojų *obex* mėginiuose, laikomi tinkamais ir šio priedo 1 ir 2 punktuose nurodytiems mėginiams. Valstybės narės gali taip pat naudoti imunohistocheminius metodus atrankinio tyrimo tikslais; tokiu atveju šie metodai turi išlaikyti Bendrijos etaloninės laboratorijos tinkamumo tyrimą. Jeigu valstybės narė negali patvirtinti teigiamo greitojo tyrimo rezultato, atitinkami audiniai siunčiami į BEL patvirtinimui. Jei nustatomi teigiami rezultatai dėl USE, taikomas protokolai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 999/2001 X priedo C skyriaus 3.2 punkto c papunkčio i ir ii įtraukose.

4. Genotipo nustatymas

Priono proteino genotipas nustatomas kiekvieno teigiamo elnių tyrimo rezultato dėl USE atveju laikantis Bendrijos etaloninės laboratorijos gairių dėl USE.

III PRIEDAS

Priemonės, atliekamos po elnių tyrimo

1. Jei elnias, skirtas pateikti į rinką žmonių maistui, buvo atrinktas CWD tyrimui, valstybės narės užtikrina šios skerdenos atsekamumą ir užtikrina, kad ji nebus išleista komercinei prekybai, kol nebus gauti neigiami greitojo tyrimo rezultatai.
2. Kiek tai įmanoma ir kai taikomas 1 punktą, medžiotojas, gyvūnų turėtojas ar augintojas, jeigu žinomas, yra informuojamas, kai mėginiai yra teikiami CWD tyrimui, o apie teigiamus greitojo tyrimo rezultatus pranešama kaip įmanoma greičiau leidžiamomis priemonėmis.
3. Valstybės narės turi teisę saugoti medžiagą tolesniems diagnostiniams ar moksliniams tyrimams, kol bus gauti neigiami greitojo CWD tyrimo rezultatai.
4. Kiek tai yra įmanoma, išskyrus medžiagą, kuri turi būti saugoma tolesniems diagnostiniams ar moksliniams tyrimams, visos elnio, kurio greitojo tyrimo rezultatai yra teigiami, kūno dalys, įskaitant odą, sunaikinamos tiesiogiai, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 ⁽¹⁾ 4 straipsnio 2 dalies a, b arba e punktais.

⁽¹⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. 1.

IV PRIEDAS

Atskaitomybės ir įrašų Reikalavimai1. *Reikalavimai valstybėms narėms*

Informacija, kurią valstybės narės turi pateikti metinėse ataskaitose dėl CWD tyrimo rezultatų

- a) Elnių mėginių skaičius, kai mėginiai buvo pateikti tyrimui, pagal tikslines grupes laikantis šių kriterijų:
 - rūšis,
 - ūkiuose auginti ar laukiniai elniai,
 - tikslinė grupė,
 - lytis,
 - amžius;
- b) greitųjų ir patvirtinančių tyrimų (teigiamų ir neigiamų rezultatų skaičius) ir, kai taikoma, diferencinės diagnostikos tyrimų rezultatai, audiniai, iš kurių buvo paimti mėginiai, ir naudoti greitojo bei patvirtinančio tyrimo metodai;
- c) teigiamų USE atvejų geografinis išsidėstymas, įskaitant kilmės šalį, jeigu tai nėra ta pati duomenis pateikianti šalis;
- d) kiekvieno elnio, kuriam USE tyrimo rezultatai buvo teigiami, genotipas ir rūšis.

2. *Ataskaitiniai laikotarpiai*

Metinėje ataskaitoje pateikiami praėjusių metų mėginių, paimtų CWD nustatyti, rezultatai.

Ataskaita pateikiama kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kiekvienų tyrimo metų pabaigos.

2007 m. ataskaitoje pateikiami 2007 m. medžioklės sezono rezultatai, net jei kai kurie mėginiai bus paimti ir 2008 m.
